

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 35.

Brasiovu 18/6 Maiu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Bucuresci 15 Maiu. S'a publicatu pe cale ofici6sa, ca n6uele alegeri de deputati la camera se voru tien6 in 6, 7 si 8 Iuniu s6u in finea lui Maiu st. v. —

Ploiesci 15 Maiu. Astadi cetatianii Ploiesceni serb6za prin Te Deum si cu banchetu memorabil'a di din 3/15 Maiu 1848 a adunarei dela Blasiu. Mare entusiasmu. — Caracasiu.

Ploiesci 15 Maiu 3 6re 10 min., sositu la 3 6re 25 min. Adi 3 Maiu in memori'a adunarei de Blasiu 1848 poporulu ploiesc6nu serb6za. Mare entusiasmu. Presiedintele comitetului Radovicu.

Sighisi6r'a 15 Maiu. In 13 Maiu, Boiu mare, satu mai multu de diumetate: 6meni, avutia au prepaditu ap'a. Famili'a Vasilie Mazariu traiesce.

Una ruptura de nvori a rapitu cu sine 80 de case. Vreo 200 6meni innecati se aflara pana acum pe campu. Chiar si in Sighisi6r'a s'au trasu 14 insi morti din und'a apei, ce ii rapise. Se aflara mame innecate stringundu in bracie pe fi de o s6rte.

Necesitatea infiintarii academiei.

Comisiunea, ecmisa de comitetulu asociatiunei transilvane romane in siedinti'a din 24 Martiu etc., ca se-si d6 parerea asupra propunerii facute de catra d. I. Bologa, membru alu comitetului (vedi Gazet'a Nr. 25) in privinti'a infiintarii academiei romane, a recunoscutu necesitatea infiintarii acestei academii. In siedinti'a comitetului asociatiunei tienuta in 1/13 Maiu se luara in desbatare t6te punctele din propunerea susunumita si audimu, ca dupa o discussiune lunga si seri6sa se primi propunerea d. I. Bologa din cuventu in cuventu: On6re petrundiatoriloru barbati ai asociatiunei romane si recunoscinti'a eterna, pe care o voru aminti cu dulce memoria generatiunile cele mai fericite, decatu noi, cari amu crescutu pribegiti pe la usile instituteloru straine fara paladiu ostrotitoriu si aparatoriu alu vietiei pop6reloru, care e academi'a, si fara de care nici o natiune n'a calcatu 6rb'a verde a nedependintiei sale de alte pop6re! — On6re dicu, si credemu, ca cu noi dice t6ta natiunea: on6re si gratia demniloru barbati si in numele viitorimei, pentruca comitetulu a si alesu comisiunea pentru elucrarea planului si a statuteloru cerute!!!

6ca donulu Minervei, care lu potemu impartasi natiunei romane adi in memorabil'a di de 3/15 Maiu, care donu, d6ca -si potea intinde aripele scutului seu mai de multu preste cultur'a mai inalta a junimei natiunei n6stre romane, amu pot6 se vorbimu numai de bine. —

Deci se ne int6rcemu cu t6ta pietatea t6te puterile si t6te simpatihiele catra grati6s'a n6stra mama dulce: „Asociatiunea romana transilvana etc.“ si sei intendemu totu concursulu, t6te sacrificiale ce se

ceru dela noi, pentruca, 6ca, ca ceea ce damu Asociatiunei, ni se reint6rce cu interese insutite! —

APELU!

catra inteligenti'a romana din Transilvani'a si partile alaturate!

Candu cu ajutoriulu lui Dumnedieu si prin patriotic'a conlucrare a barbatiloru nostri devotati causei nationale s'a infiintiatu in an. 1861 Asociatiunea transilv. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, totu natulu romanu a saltatu de bucuria, petrunsu fiindu de convincerea, ca ac6sta institutiune va fi unu radimu potente alu nationalitateri n6stre, va fi unu sprijinu tare si midiu locu puternicu spre a promov6 cultur'a poporului romanu, spre a contribu6 la redicarea s6u imbunatatirea starei materiale a lui, ajutandui propasirea in agricultura, arte, industria, comerciu si sciintie! si ca va fi — dupa cum a disu marele nostru literatu T. Cipariu: una protestatiune solene: ca natiunea romana nu vrea si nu va suferi nici odata, c6 se opuna din seria natiuniloru c6 romana.

Cu cata simpathia si cu catu zelu s'a imbraciatu ac6st'a institutiune de catra toti romanii, dovada ne p6te fi numerulu celu frumosu de inteligenti, cari au acursu la sprijinirea ei, la adunările ei gen. mai alesu la cea din Brasiovu, la cele din Clusiu, Gherl'a si Siomcut'a mare. Dovada este mai incolo rezultatulu celu frumosu, ce lu p6te arat6 ac6st'a institutiune intru sprijinirea agriculturii, a meserieloru etc., erogandu in cursu de 8 ani preste 20.000 fl. intru sprijinirea culturii si a prosperarei nationale; apoiu capitalulu de 40.000 fl., despre care dispune astadi!

Asociatiunea ac6st'a pururea conscia chiamarei sale celei maretie si datorintiei sale celei sacre, dorindu a desvolt6 una activitate si mai mare, a statoritu in adunarea sa gen. din Siomcut'a mare „regularea midiu loceloru spre ajungerea scopului Asociatiunei“ in interesulu prosperarei mai bune a Asociatiunei! — Si 6ta in momentele, candu din t6te partile ne sosescu cele mai frumo6se ecesemple si mai imbucurat6rie sciri despre simpathi'a si zelulu, cu care s'a imbraciatu ac6st'a salutaria intentiune a adunarei gen. si despre frumo6sele rezultate ce ne promite ac6st'a activitate; atunci, candu organ. de publicitate, candu afara de privati diverse insociri pentru inaintarea literaturii si a culturii,

candu tienuturi intregi insetate de dorulu de a av6 institute de crescere in midiu loculu seu,

candu tenerii studenti dela diverse academii straine insetati de dorulu de a ascult6 sciintiele academice in dulcea limba materna, — si i6au refugiulu la Asociatiunea trans. romana si ceru ajutoriulu si sprijinulu ei: atunci —

atunci, domniloru si fratiloru! 6ta, ca se mai redica unu fenomenu nou pre orisonulu vietiei n6stre nationale; —

se ar6ta unu rivalu potinte alu Asociatiunei n6stre, — unu rivalu cu atatu mai impededatoriu prosperarei Asociatiunei n6stre, cu catu ca elu nu vine armatu nici infuriatu asupra n6stra, ci ni se presenta, c6 unu amicu si sociu dulce, de care daru nu ai lipsa se te aperi, care inse apromitendu mai multe placeri si desfatari, jocuri, musica si cantari etc. e in stare pre multi ai abate dela datorintiele loru cele sacre catra poporulu impi-latu, dela datorintiele n6stre de a sprijini din t6te puterile Asociatiunea, care si-a propusu a promov6 inainte de t6te celu mai santu scopu, cea mai strigat6ria necesitate a natiunei: cultur'a poporului, — respandirea luminei si a adeverului!

E in stare se ne impartia si se ne subtraga

puterile, din cari se nutresce, cu cari prosper6za Asociatiunea, incatu cu incetulu se slabimu si se ni se faca imposibilu a ajunge la tient'a, care ni o amu propusu cu totii, s6u celu pucinu a ajut6 si scuti pe carier'a culturii, cum se cuvine, pre cei ce al6rga sub acoperementulu Asociatiunei!

Acestu rivalu impededatoriu va fi „Societatea pentru crearea unui fondu spre a infiint6 unu teatru nat. romanu“ — ce se va infiint6 catu de curundu!

C6 presiedinte alu Asociatiunei romane trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu vinu a-mi impleni una datorintia santa catra ac6st'a Asociatiune, care m'a onoratu cu increderea sa, vinu a implini una datorintia santa catra toti aceia, cari — lipsiti de midiu locel de a se cultiv6 si a se face membri folositori ai natiunei, si de asi elupt6 una stare buna intelectuale si materiale — speru si ast6pta sprijinulu Asociatiunei; vinu in numele tuturor, cari dorescu inaintarea si fericirea poporului nostru; a rug6 pre toti membrii Asociatiunei si pre t6ta inteligenti'a din Transilvani'a si partile alaturate, c6 inainte de t6te se ne intr'unimu cu totii t6te sacrificiale potenti6se pentru a sprijini cultur'a poporului romanu prin infiintarea unei academii romane de drepturi, care e cea mai strigat6ria necesitate la activarea si solidarea culturii junimei n6stre in Austro-Ungari'a, ma e una conditiune, fara de care respectarea natiunei n6stre — facia cu sororile natiuni, provideute de minune cu asemenea institute, apararea drepturiloru nationali si patriotice si chiaru insasi desvoltarea nationale romanu cu totulu espuse 6rbei intempleri, ma si periculu pentru mai reu. —

Se nu perdemu din vedere, ca Asociatiunea pentru unu teatru nationalu numai intr'atata se p6te asemena Asociatiunei n6stre, incatu aceea inca se va put6 consider6 c6 una protestatiune solene, ca natiunea romana nu vrea se apuna! d6ca ei se va put6 asigur6 ecistinti'a; — inse scopurile cele maretie ale Asociatiunei n6stre nu numai, ca nu le va promov6, ci mai curundu le va impeded6.

D6ca ve prisosescu, domniloru si fratiloru! s6u d6ca puteti face fara scurtarea intereseloru Asociatiunei n6stre, dati si ajutati, dupa cum ve va dict6 anim'a si ratiunea, pentru ori si ce intreprindere, care are de scopu redicarea numelui si a maririi nationali, precum este si teatrulu nationalu, d6ca aveti si convingerea, ca contribuirile dloru6stre voru av6 rezultatulu doritu!

Ve rogu inse, c6 aceea ce sunteti datori si v'ati resolutu a sacrific6 Asociatiunei trans. si anumitu pentru **infiintarea catu mai curundu a unei academii romane de drepturi**, reclamata si de imperativ'a necesitate de a ne emancipa junimea de sub presiunea infuintieloru instrainet6rie, se nu impartiti in d6ue s6u d6ra se dati totu pentru unu institutu, ale carui fol6se si placeri nu le va put6 gust6 generatiunea presente!

Ve rogu se nu perdeti din vedere, ca banulu adusu pre altariulu culturii poporului si alu crescerii tenerimei lui aduce frupte insusite, 6ra banulu datu pentru teatru e banu bagatu intr'unu sacu, pe care abia lu potu impl6 bugetele stateloru. — Se ne incordamu dar' mai antaiu cu totii la infiintarea academii si a necesitatiloru celoru mai strigat6rie ale poporului, si apoi, 6r' cu totii vomu pune umerele a mari si fondulu teatrului!

Ce datorintia mai frumo6sa p6te av6 omulu, s6u una Asociatiune decatu a cresce si a educ6 pre aceia cari din lips'a midiu loceloru s6u a instituteloru nationale nu se potu cultiv6, decatu a promov6, meseriele, industri'a etc., cari t6te suntu fundamentulu fericirii si alu bunei stari, — 6ra aceste suntu puterea si tari'a, suntu singurulu midiu locu a ascur6 vieti'a si venitoriulu unei natiuni!

Scopulu unui teatru nat. sciti ce e? nu e lucrulu meu a ve spune. Incheiu cu cuvintele f. presiedinte alu Asociatiunei trans. br. d6 Siaguna,

ca: „progresul Asociației noastre este condiționat de interesul și simpatia publicului, pentru care s'a înființat și cu rogarea, că se fiți drepti și cu prevedere în cuprinderea folosului acestor două instituții și eu sum sigur, ca glasul meu încă nu va fi resunat în deșert!! ci veti continua și de aici înainte a înainta după puteri interesele Asociației transilvane!

Pest'a 2 Aprilie 1870.

Ladislau Basiliu Popp,
presedintele Asociației trans. pentru literatură și cultură a poporului romanu.

Braslovu 3/15 Maiu.

Încă în anul 1791 proparintii nostri ne mai potendu suferi ignorarea lor politica și apasarea sôrței lor de catra tiraniă constituțională de atunci, ceruseră congresu nationale, că după atatia ani de sclavia politica se mai delibere și ei unadata despre sôrtea sa, despre pusetiunea sa; ca-ce strainii ingrigescu numai de aservirea și cum se incalce mai multu pe romanu; multi inse dintre densii au aspiratu fara a gusta bucuria implinirii dorintelor lor. Trecura 57 ani de una apasare și nedreptăți din di în di mai grea mai strigătoria și în fine de nesuferitu. Una bôre lina suflata de ventulu libertatii preste apasat'a și injugat'a omenime desteptă din letargia popôrele Europei, monitandule, că deca vréu se traiésca se-si caute singure de viéti'a, care dorescu se o viaze; se-si apuce în braciile sale destinulu, că ele se dicteze sortii, dar' se nu mai astepte, că sôrtea în mane straine se le legene viitoriulu.

Anulu 1848 3/15 Maiu fû diu'a acea marétiă, ce facu epoca și în istori'a natiunei romane din Transilvani'a. În acésta di, serbatôri'a serbatorilor natiunei romane, romanii fara osebire de confesiune și etate în consciintia demnitatii sale nationale au redicatu singuri pedecela și au intrunitu congresulu celu maretiu, la Blasiu:

În prim'a ședintia a adunarei din 3/15 natiunea romana -și reluă în mane suveranitatea cuvenita unei natiuni monarchice constituționale și că atare decise **nestramutabilu**:

a) Loculu adunarei a se numi pentru totdeun'a Campulu libertatii.

b) Natiunea romana se dechiară, ca vré a remané pururea statornica credentiôsa imperatului Austriei, care este și rege alu Ungariei și M. Principe alu Transilvaniei și augustei case austriace.

c) Natiunea romana se dechiară și se prochiama pe sene **natiune de sene statatôria** și parte întregitôria a Transilvaniei pe temeiuu libertatii egale.

d) Natiunea romana depuse juramentulu credentii catra imperatulu, catra patri'a și catra natiunea romana (și totu poporulu jură).

Éca trasurile fundamentali ale credeului natiunei romane din Transilvani'a, întaritu prin juramentu și aperatu și cu sacrificia de viétiă!

Acesta di e diu'a memorabile, pe care o serbéza natiunea romana, ca-ce s'a prochiamatu pe sene nedependenta de orice altu poporu suprematicu în diu'a acésta!

Veniti dar' stapanii dilei și cercetati renichii natiunei romane, și ve veti convince, ca una natiune nu -și calca juramentulu de viétiă politica nationale, fara de care nu mai pôte trai.—Adeverulu și dreptatea se potu restigni, dar' devince nici odata; și ultimulu triumfu trebuie se fia alu lor. Minciun'a nu mai pôte înlocui adeverulu. Deci e timpulu, că ministeriulu r. de sene se nu mai amane implinirea dreptelor dorintie ale romanilor.—

Sinodulu archidieceșanu gr. or.

Sibiu 10 Maiu 1870.

Credintiosu apromisiunei date nu întârziez a aduce la cunoscintia on. publicu cetitoriu unele momente însemnate din deșabateră decursa pana acuma în acestu sinodu, a carei importante problema de deșlegatu a fostu organizarea consistoriulu archidieceșanu în sensulu statutulu organicu,

elaborat de congresulu metropolitanu nationalu din anulu 1868. — După tîenôrea acestei legi positive se compune consistoriulu archidieceșanu din trei senate, din senatulu strinsu besericescu, senatulu școlariu și senatulu episcopale. — Membrii acestui consistoriu s'au alesu în întieșesulu pomenitulu statutu și anume în senatulu strinsu besericescu pre viétiă, și ceilalti din ambele senate numai pre trei ani.

Pre langa acesti asesori consistoriali s'a organizatu unu postu pentru unu vicariu generale, dotatu din partea statulu cu unu salariu de 2400 fl., pe candu 4 asesori consistoriali tragu totu din visteria statulu cate unu salariu anuale de cate 1200 fl.

Dupa unele date, ce le-amu publicatu continua coresp. asia: Obiectu de deșabateră mai îndelungata înainte de constituirea consistoriulu eparchiale a fostu bugetulu archidieceșanu dela 1 Iuliu 1870 pana în 1 Iuliu 1871, în care afara de salariale platite din visteria statulu, s'au primitu în ședintia a VIII încă urmatôriele pozitii: unu asesoru la senatulu școlasticu cu unu salariu de 1200 fl. Dotatiunea pentru acoperirea șpeselor de calatoria, pentru senatorele școlasticu 600 fl. La senatulu episcopescu unu asesoru că casieriu cu 300 fl. și 1 că controloru cu 200 fl.; secretariulu consistoriale dotatu dela statu cu 800 fl., fiscalu și totu odata și defensoru 600 fl., archiviariu și protocolistu totuodata 500 fl. asia încatu din recapitulatiune se vede, ca archiepiscopi'a recere

1. Pe anu	12.800 fl.
2. Consistoriulu	13.200 fl.
3. Seminariulu	10.400 fl.
4. Stipendiale	4.048 fl.
5. Dotatiunea clerului	26.000 fl.
6. Ajutoriulu invetiatoriloru	1.000 fl.
7. Recerintie diverse	2.200 fl.
	<u>Sum'a: 69.648 fl.</u>

Sum'a acopeririloru luat din fondurile archidieceșane, în care se socotese și ajutoriulu dela statu cu 50 mii face la olalta . . . . . 78.468 fl.

de unde se arata unu plusu, care are de a se capitalisa în sum'a de . . . . . 8.820 fl.

Dupa una deșabateră seriôsa s'a primitu cu pucine modificatiuni bugetulu archidieceșanu după cum l'amu indigitatu mai susu. — După ce a ștoritu sinodulu principiulu neacumulării oficialoru besericesci neconditionatu și după ce a șipsatu numerulu membriloru consistoriali pentru fișce-care senatu se pune din partea șediulu în a IX-a ședintia la ordinea dilei alegerea membriloru consistoriali, parte ordinari parte onorari, cari în tîenôrea § 112 alu stat. org. nu potu fi ruditi între sene pana la alu 6-lea gradu de șange și alu 4-lea de cuscria înainte de votare, care s'a facutu prin ședule, luandu dep. Hanea cuventu, dice, ca sinodulu a venit la efectuirea unui actu dintre cele mai importante, la o problema, care are de a se deșlega în sensulu §-lui 96 p. 5 din stat. org.

Densulu, dice, ca se afla îndemnatu facia cu sinodulu de facia a-si deșcoperi propri'a convingere în privinti'a acestui actu, punendu întrebarea, ca ce are sindulu de a face, candu vine se îndeplîneșca §-lu amintitu, are dôra de cugetu se faca tabula rasa, se privéșca, cumca nemica n'a fostu, séu are se îndeplîneșca și suplinéșca ce lipsesce în cons. archidieceșanu? Din diurnale a auditu, ca archidieceș'a acésta este în mai multe privintie mai bine regulata decatu celelalte eparchii. Densulu voiesce a șci, cumca archidieceș'a a avutu pana în diu'a de astadi

Consistoriu archidieceșanu, care n'a fostu alesu în întieșesulu statutulu org., ca-ci acesta n'a eșistatu pana acuma, ci s'a alesu și denumitu după pracașa de mai înainte, care a fostu în vigore pana în momentulu de facia.

Acesti membri consistoriali au fostu denumiti pre viétiă depunendu juramentulu în faci'a Esc. Sale, că presedinte alu consistoriulu. Se vede dara șilitu a face urmatôri'a propunere:

Considerandu,

1. ca una din problemele șinodulu archidieceșanu de facia este alegerea membriloru consistoriulu eparchiale în întieșesulu § 96 p. 5 din stat. organicu,

2. ca nici una lege nu are și nu pôte avé putere retroactiva,

3. ca consistoriulu archidieceșanu a costat și pana acuma și costa deja din membrii denumiti după pracașa de pana acuma, pe viétiă, propune dara:

Membrii consistoriulu archidieceșanu strinsu besericescu, eșistinti deja definitivu, a nu fi șupusi alegerei șinodulu, ci eșistinti'a lor a se luă la cunoscintia și șinodulu a se ocupa numai cu alegerea membriloru ordinari, cari — după șipsarea numerulu lor prin șinodu, ar' lipsi; și a celoru onorari. Deputatulu I. Puscariu încuviintiaza tôte motivele aduse de dep. Hanea în privinti'a șuplinirii membriloru consistoriali, pune inse întrebarea, ca eșistat'a consistoriu archidieceșanu compus din atatia membrii, cum are se se aléga în întieșesulu statutulu organicu, și eșistat'au posturile membriloru consistoriali cu salariale de astadi, și deca nu au eșistatu: atunci nu este altu eșpediente, decatu a se face alegerea în sensulu legi ștatutarie besericesci. Din partea șediulu facunduse deșcoperire, ca șinodulu au trecut preste obiectulu acesta atunci, candu șinodulu a redicatu la valôre de concludu principiulu neacumulării oficialoru besericesci, și se pune întrebarea din partea șediulu, ca mai voiesce șinodulu a reintôrce încă odata la acestu obiectu séu ba? Dandu totuodata deșlusire la întrebările puse de dep. Puscariu, cumca a eșistatu consistoriu archidieceșanu, după pracașa unei beserice șugrumate, pe carele l'au îndeplinitu, de candu au intratu în acesta archidieceș'a, nu prin dictatura séu volnicia, séu condusu dôra de vreunu școpu neclaru, ci, că omulu pacii, l'au denumitu pe acestu consistoriu după porunc'a dilei. Șediulu a fostu de parere, ca la ștorirea principiulu de neacumularea oficialoru besericesci, se se fia lasatu acumulare conditionata și nu neconditionata, că se nu se rumpa trecutulu cu totulu, facunduse tabula rasa, ci șinodulu se fia remasu în continuitate cu trecutulu. Deputatulu Branu de Lemény e de parere, ca deca șinodulu voiesce a se reintôrce la principiulu ștabilitu deja în șinodu pentru neacumularea oficialoru besericesci, și fiinduca unii membrii consistoriali suntu totu odata parochi și protopresbiteri, se se dechiară acestia, ca renuncia la parochia și protopresbiteratu, și deca renuncia la acestea officia, atunci se i recunéșcemu de asesori, după cum a propusu dep. Hanea.

Dr. Galu nu consimte nici pe departe cu propunerea dep. Hanea, care afirma, ca legile cele noua nu ar' avé putere retroactiva, și dice, ca acestu principiu nu este aplicaveru în dreptulu publicu. Afara de incompatibilitatea oficialiloru, trebuie se luamu privinti'a și la rudeni'a asesoriloru consistoriali între sine. Deca vreunulu asesoru eșistinte nu se va alege, atunci trebuie se ne ingrigimu de șubsistenti'a lui.

Punenduse propunerea dep. Hanea la votare, fû respinsa de maioritaea șinodulu. Facunduse votarea indigitata fura alesi cu maioritate absoluta în consistoriulu strinsu besericescu, protosincelulu Nicolae Popea, prot. Ioane Panovicu, prot. Petru Badila. Din acestia denumesce par. metropolitu, după forma prescrișa, în faci'a șinodulu, pe vicariulu generale, în persôna protosincelulu N. Popea; facunduse alegere mai de parte pentru deplînirea numerulu cerutu, fura alesi încă cu maioritate absoluta prot. Basiliu Piposiu, prof. Zach. Boiu de ordinari, prot. I. Ratiu și Ioane Metianu de onorari, întarindui par. metropolitu pe alesi în faci'a șinodulu de asesori în consistoriulu strinsu besericescu. Denumirea vicariulu generale și întarirea membriloru consistoriali se primu din partea șinodulu cu cele mai vii aplause și manifestatiuni de bucuria. — (Va urmă.)

pascele republicei, betranulu Mazzini inca nu dorme; pen' a lui dibace si admirabila acusi pune lumea in uimire cu cate unu fetu alu spiritului seu. De currendu acup' era lumea cu o brosiura intitulata: „Dela Ddieu la conciliu“, in care ataca conciliulu impreuna cu pre papa. Eta ce dice in unulu din cele mai moderate: „1544 de ani au trecut delu primulu conciliu ecumenicu din Nicaa. Voi inca sunteti la unu asemene conciliu in Rom'a si inca la celu din urma. Celu d'antaniu a fostu unu triumfu pomposu si expresiunea unitatii relegiunei, ce lu au pretinsu timpulu de atunci, cestu din urma, insemnate bine! insemneza faptulu necalculaveru alu unei relegiuni moribunde si totu asia de imposibila fundarea alteia noua. — In conciliu numai beseric'a pote fi reprezentata, er' nu barbati, cari reprezenta relegiunea ce se nasce pentru venitoriu. Lumea tientesce spre Ddieu spre progresu, voi inse in locu de Ddieu i dati unu idolu (?), unu papa infalibilu. Progresulu opuneti negatiunea canonelu vostre nepotintiose si nefructifere. Voi opriti unitatea inlocuindu cu dualismulu poterei lumesci si spirituale, ce lu reprezenta pap'a si monarchii. De unu cultu idolatricu ne va scuti Ddieu, nemicitoriu tutururu idololiloru; de negatiunile vostre — de cele, ce nega orice progresu, ne va scuti omenimea, care privesce la voi, ride si pasiesce inainte. De dualismulu, ce voiti a'lu face eternu, ne scutescu poporale, unic'a potestate crescunda, ce adi-si simtiesce poterile sale.

Diariulu „Tages-Post“ de aici in numerulu seu de astadi facundu unu reviu preste starea presentata a Ungariei ne aduce urmatoriulu interesantu pasagiu despre romanii transilvaneni:

„Romanii, cu deosebire ardeleni nici unu minutu nu au incetatu de a combate starea actuala a lucrurilor. Ei ca partita opositionala, se simtiescu restrinsi la o resistinta neespusa, si la aceea i intaresce nu numai tactic'a lor, dar' necesitatea de a-si promov' midiulocele de cultura dela vestu. Spre acestu scopu suntu ajutati cu perpetu'a comunicatiune ce o au de o parte cu Bucovin'a, er' de alta parte cu Romani'a libera; prin care comunicatiune -si reinnoiescu poterile spre lupt'a, ce are o insemnata mare. Ei au scopuri mari pentru venitoriu; trebuie inse constatatu, ca acele diacu afara de Ungari'a.“ — Respectivulu diariu crede a fi aflatu unu adeveru mare, candu dice, ca venitoriulu romaniloru diace afara de Ungari'a. Candu si-au cautatu ardeleni interesulu si venitoriulu seu decatu in vatr'a lor strabana unde locuiescu dela divulu Traianu incoc'e in propri'a si mandr'a lor patria, luptanduse pentru autonomi'a si independenti'a lor de suprematisari straine, pentru a caroru castigare se lupta cu energia si se voru lupta legalmente pana va mai ecsiste numai urma romanésca. — Publiu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Mesagiulu domnescu pentru disolverea corpurilor legiuitorie:

„Domni senatori!

Domni deputati!

Prin mesagiulu meu de prorogarea corpurilor legiuitorie din 30 Martiu, v'amu facutu cunoscutu insarcinarea ce pusesemu dlui A. G. Golescu, ca expresiune a maioritatiei adunarei, pentru formarea unui nou cabinetu.

D. Golescu nereusindu a formá unu altu ministeriu, membrii cabinetulu actualu, numiti din iniciativ'a mea, ca unii ce facu parte din sinulu minoritatiei, neputendu sperá concursulu maioritatiei, -mi au cerutu a face unu apelu la alegatori, apelu la care Eu amu consimtitu.

Despartindu-me de dvóstra, domni senatori si domni deputati, nu me potu popri de a ve manifestá tóta a Mea recunosciinta pentru simtiementele de devotamentu ce -mi ati aratatu in totu cursulu ecsercitiulu mandatulu dvóstre. —

CAROLU.“

(Urméza semnaturile ministriloru.) Nr. 721.

Bucuresci 14 Maiu. Program'a noului regimu se concentra in sustinerea ordinei interne si respectarea drepturiloru jidovesci! dice „Kr. Ztg.“ Ce o fi si acést'a?! —

Mai esi la lumina unu diarnalu „Vocea poporulu“, amicu alu libertatiei si alu romanismulu, sub dir. d. G. Baronzi; esa Dumineca cu 20 lei noi pe anu. Salutandu „Vocea poporulu“ pentru apromisiunea, „ca va lupta totudéun'a alaturi cu

cei impilati in contra impilatoriloru, necrutandu pe cei ce ar' comite celu mai micu actu antinationale, ei oramu viétia lunga si reesire victorioasa! —

„Vocea poporulu“ impartasiesce despre scen'a dela Tecuciu, ca 100 dorobanti si 70 soldati fura invinsi de catra poporulu infuriatu si unii raniti, intre cari si oficerulu Georgiu dela dorobanti, si ca provocarea s'a facutu de catra unu jidovu, care a impuscatu unu romanu Bratosianu si altu, care a palmuitu pe Ion Francu la o confetaria. —

La statiunea Vidra pe calea ferata intre Bucuresci si Giurgiu s'au ciocnitu carrele, incatu mai multe persone se vatamara.

In celea doue vagóne, cari calatorira prim'a data din Galati la Tecuciu au fostu d. Stroussberg si Cogalniceanu. Prob'a fu fara periculu, ca calatorira incetu, incatu in 5 ore sosira la Tecuciu.

Suveranii europeni au felicitatu pe imp. Napoleonu pentru succesulu la plebiscitu. — Incerarile republicane atatu in Parisu catu si prin Itali'a deodata fura nadusite. —

Plebiscitulu in Franci'a a reesitu bine cu tóte incercarile de a incinge o revolutiune republicana cu redicarea de baricade, elu e favorabilu pentru dinasti'a napoleonida. Din 10 milioéne indreptatiti la votu au votatu aprópe la 9 milioéne asupra intrebarii: „déca vreau francesii a acceptá imperiulu reinnoitu si reimbunatatitu constitutionalmente?“ 7,105.000 votara cu **da** si 1,415.000 cu nu, altii nu votara. —

Mai nou. In Boiu mare (Gross-Bun) diacu in nomolu sute de animale si corpuri omenesci. Pana acum se aflara vreo 85 inecati. Se crede, ca din 60 familie abé au remasu vr'o 8 la viétia.

La Beseric'a alba si pe tóta linea Tarnavei ecsundarea facu dauna mare.

In Sicili'a si Calabri'a Italiei mazzinistii, intre cari si Menotti Garibaldi, au inceputu a revolutiuna poporulu. S'au tramisu trupe din partea regimulu in tóte directiunile innadusindu incercarile republicane. —

Varietati.

— **D. Milo,** artistulu si dramaturgulu nationale, despre a carui venire la Brasiovu cu o societate alésa spre a ne delectá cu representatiunile sale cele originali si nationali prenuntiasemu de multu, va veni póte in septeman'a acésta in midiulocu nostru. Lu salutamu deci inainte de sosire cu „bine ai plecatu“, se vini sanetosu in midiulocu nostru!

Despre d. Mateiu Milo reflectéza „Trans.“, ca domniului cá artistu, carele cunosce societatea romanésca in tóte clasele si cá se dicemu asia, in tóte straturile si paturile ei, condusu de geniulu seu ajutatu de esperienti'a multoru ani, ajunse la convictiunea, ca pre candu pe cele mai multe scene ale poporaloru europene, art'a dramatica se generaliséza, voimu se dicemu, ca poetulu si actoriulu lauda virtutile, séu combate vitiulu si scelerateti'a, superstitiunea si stupiditatea omenésca in genere, cu aceleasi cuvante, in aceleasi forme si maniere, in tóta Europ'a, la tóte poporale, la noi s'ar simti

necesitatea de a infintia una scóla dramatica, care se vorbésca publiculu romanescu de diferite clase si opiniuni, in limbagiulu lui, se i imiteze apucaturele frumóse séu vitióse, proprie romanulu, cu alte cuvante: se arunce fundamentu si la un'a dramaturgia speciala romanésca, fara cá pe acésta considerata din punctu de vedere alu artei, se o aduca in conflictu cu regulele ei.

Celu pucinu noi asia intielegemu si asia amu intielesu totudéun'a pe d. Milo.

Credemu, ca suntemu bine informati, candu sustinemu, ca in repertoriulu domnulu Milo se afla preste optudieci de piese, alu caroru subiectu este luat din viétia nóstra nationala. Ni se pare, ca din acelea vomu vedea aici in Brasiovu intre altele si acestea:

„Prapastele Bucuresciloru“, vodevilu in 4 acte (critica a moralei din capitala), de Milo.

„Lipitorile sateloru“, de Vas. Alecsandri.

„Functionari'a, séu Milo directoru“, de Vas. Alecsandri.

„Barbu lautariulu“, de acelasi.

„Pensiomani'a“, séu Kira Anastasi'a.

„Tuzu cersietoriulu“, 2 acte, de Milo.

Si altele multe.

Nu cumva dn. Milo se va simti séu nu indemnatu, de a mai sta si pe airea in vreo doue trei orasie mai mari din Transilvani'a, macaru numai pentru cate doue trei representatiuni? séu ca de aici va trece deadreptulu la Cernauti, unde este invitat inadinsu multu mai dinainte? Doritorii de a'lu avé in midiulocu lor nu voru lipsi a'lu intrea de timpuriu. —

Se afla la

A. Reichard et Comp.

in Vien'a Elisabethstrasse 6, in Pest'a Deákplatz 3, in Prag'a Breuntegasse 46, in Triestu Via Ponte rosso 3, in Clusiu Alte Burg 213, in Lemberg Wallgasse 288, in Carlsbad Mühlbadgasse 480,

BIBLIA,

séu

sant'a scriptura a testamentulu vechiu si nou,

in limb'a germana, maghiara, boema, polóna, italiana, romana, slovena, evreica, gréca, angla, franca, turcésca, china si in multe alte limbe dupa catalogu, care se dá gratis.

Comandari in pretiu de 5 fl. v. a. se ecsecuta gratis si francate. 6—12

CURSURILE

la bursa in 17 Maiu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 86	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 50	„ „
London	—	—	123 „ 90	„ „
Impromotulu nationalu	—	—	69 „ 85	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60 „ 40	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 „ 76	„ „
„ „ temesiane	—	—	78 „ 50	„ „
„ „ transilvane	—	—	75 „ 50	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	83 „ 50	„ „
Actionile bancei	—	—	722 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	257 „ 90	„ „

Transportarea de sine.

Intreprindietorii de cladirea drumulu de feru r. osticu-ungurescu publica transportarea de sine dela Vintiu la Sibiu si la Mediasiu sub urmatóriele conditii:

**dela Vintiu inf. pana la Sibiu pe maja 60 de cruceri,
dela Vintiu pana la Mediasiu pe maja 1 fiorinu.**

O sina cantaresce cá la 4 maji si $\frac{1}{2}$, doi boi séu cai potu duce 4 pana la 6 sini.

Asta se urca pentru o incarcatura dela Vintiu pana la Sibiu 10 fl. 80 cr. pana la 16 fl. 20 cr., dela Vintiu pana la Mediasiu 18 fl. pana la 27 fl.

Fiasce-caruia, care se va aflá cu carulu la magazinulu curtii de feru in Alvintiu, i se voru predá sinele cu unu biletu de caratu, er' plat'a -si o va redicá la loculu de descarcatu indata ce va fi predatu sinele si biletulu de transportu, in tóta diu'a dela 6 ore dimineti'a pana la 6 ore séra, in bani gata.